

of the development of Ukrainian civil procedural legislation in which the appropriate norms are subjected to permanent changes.

The norms of the effective legislation require some improvement, as they do not protect the appropriate rules of jurisdiction sufficiently, and by means of them - the right to access to court. In particular, allowing the court to respond to abuse of procedural rights in determining the jurisdiction of several related claims or claims against several respondents is more conformable to the essence of the right to "the court". There should also be a mechanism for resolving disputes on jurisdiction because of their inevitability between courts. The consequences of the ascertainment of the violation of the rules of jurisdiction need to be edited following an appellate review of the judicial decision. These consequences should be expressed in a cancellation of the decision and a referral of the case to the court of first instance for a new trial in accordance with the ascertained jurisdiction, provided that the appellant declared that the case was not in the court of first instance before the commencement of the consideration of the case as a matter, except cases in which the absence of such statement in the court of first instance was due to valid reasons.

Keywords: jurisdiction, abuse of procedural laws, cancellation of the judgment, right for "the court".

УДК 347.121.2

Т. О. СОФІЮК

ПРАВО ЛЮДИНИ НА ЗАХИСТ ПЕРСОНАЛЬНИХ ДАНИХ І ПРАВО НА ІНФОРМАЦІЮ: ПОШУК ШЛЯХІВ УЗГОДЖЕННЯ (ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ)

Аналізуються проблемні аспекти співвідношення права людини на захист персональних даних і права на інформацію. Розглядається питання

© СОФІЮК Тарас Олександрович – кандидат юридичних наук, доцент кафедри цивільного права Інституту управління, технологій і права Державного університету інфраструктури та технологій

гармонізації публічної потреби у свободі інформації й права кожного на збереження таємниці. Запропоновано заходи, спрямовані на забезпечення доступу до певних видів інформації, щодо якої існує конфлікт приватних і публічних інтересів.

Ключові слова: персональні дані; приватність; інформація з обмеженим доступом; знання; результати інтелектуальної, творчої діяльності; джерело інформації.

Софиук Т.А. Право человека на защиту персональных данных и право на информацию: поиск способов согласования (гражданско-правовой аспект)

Анализируются проблемные аспекты соотношения права человека на защиту персональных данных и права на информацию. Рассматривается вопрос гармонизации публичной потребности в свободе информации и права каждого на сохранение тайны. Предложены меры, направленные на обеспечение доступа к определенным видам информации, относительно которой существует конфликт частных и публичных интересов.

Ключевые слова: персональные данные; приватность; информация с ограниченным доступом; знания; результаты интеллектуальной, творческой деятельности; источник информации.

Sofiuk Taras. The human right to the protection of personal data and the right to information: the search of methods of harmonization (civil law aspect)

The problematic aspects of the relation between the human right to protection of personal data and the right to information are analyzed. The question of harmonization of public need for freedom of information and everyone's right to preservation of secret is considered. The measures aimed at ensuring access to certain types of information concerning which a conflict between private and public interests exists are proposed.

Keywords: personal data; privacy; information of limited access; knowledge; results of intellectual, creative activity; information source.

Під персональними даними в європейському праві розуміється вся інформація про фізичну особу, яка може бути ідентифікована.

В сучасних умовах, коли персональні дані залучаються до звичайної практики контролю і зберігання з боку як публічного, так і приватного секторів, а влада заснована не стільки на силі, скільки на використанні інформації, що дозволяє контролювати поведінку індивіда, права людини в цій галузі потребують посилення захисту, запровадження нових юридичних засобів. Наприклад, відомі пропозиції визнати на конституційному рівні право на інформаційну свободу – самовизначення в сфері інформації, автоматичних операцій з персональними даними. Сутність інформаційного самовизначення – можливість на власний розсуд встановлювати міру розкриття інформації про себе третім особам. Це самостійне право (вирішувати, коли, як і кому надаватимуться персональні дані)¹. Водночас існують випадки, коли необхідне втручання у сферу індивідуальної свободи людини, оскільки вона живе у певному соціальному середовищі, де поряд з її правами повинні поважатися та забезпечуватися права інших осіб, а також враховуватись і публічні інтереси².

Дослідженням питань, пов'язаних із правом отримання інформації, що має значення як знання для вирішення проблем суспільства й яку її володілець намагається втаємничити, займалися такі вчені, як В. І. Бобрик, Б. М. Гоголь, Ю. О. Заїка, Л. П. Коваленко, Н. В. Коробцова, О. В. Кохановська, О. О. Кулініч, С. О. Сліпченко, Р. О. Стефанчук, О. І. Харитонова, С. І. Чорнооченко, С. В. Ясечко та інші. Проте у вітчизняній цивілістиці недостатньо уваги приділено питанню гармонізації права людини на захист персональних даних з правом на інформацію.

Це зумовлює необхідність вирішення низки важливих наукових та практичних завдань:

- вивчення наявних в юридичній думці теоретичних підходів до проблеми захисту персональних даних і пов'язаних з ними прав;
- вивчення підходів до розуміння права на інформацію;
- з'ясування обставин, за яких значення інформації як знань для вирішення проблем суспільства може мати перевагу над прагненням володільца втаємничити її.

Сучасні дослідники торкалися окремих аспектів вказаної проблеми. Було, зокрема, досліджено охорону права на персональні дані в Україні³.

Проте у сфері узгодження публічної потреби у свободі інформації з правом кожного на збереження таємниці продовжує існувати низка питань, що потребують ґрунтовного вивчення й обговорення. Зокрема, йдеться про:

- вивчення обставин, за яких інформація про особу може об'єднуватися з результатами її інтелектуальної, творчої діяльності, внаслідок чого має місце комплексний об'єкт відповідних цивільних відносин;
- обґрунтування можливості вільно користуватися ідеями та інформацією, які містяться в джерелах, утворених внаслідок об'єднання персональних даних особи з результатами її інтелектуальної, творчої діяльності.

Поняття «персональні дані» за змістом рівнозначне поняттю «інформація про особу», однак включає в себе поняття «інформація про особисте життя»⁴.

Деякі дослідники права на захист персональних даних стверджують, що нове право виділилось із права на приватність⁵. Поняття приватності, або секретності, пов'язане, в основному, з правом особистості на самовираження і автономність, яке є основою політичних свобод у західному світі⁶. Право на приватність з'явилося в буржуазну епоху (в XVIII ст.); воно – з покоління індивідуальних свобод, що захищають особистість від втручання з боку публічної влади. Право на приватність – право на самотність, на приватну сферу, вільну від стороннього втручання. З розвитком технологій воно поступово втрачало свою виключність і змінило статичний, пасивний характер (захист приватного життя, що перешкоджає ознайомленню з ним ззовні) на динамічний, активний (контроль за рухом інформації). Перш ніж право на приватність було визнано як таке, одержали конституційне закріплення такі його складові, як, наприклад, право на таємницю листування. Статичний варіант права на приватність закріплено в Загальній декларації прав людини та в

більшості конституцій. Сфера дії та зміст права на приватність зараз вимагають перегляду з урахуванням розвитку технологій і нових форм передачі інформації⁷.

Зокрема, як зазначається в літературі, сьогодні в умовах глобальної інтеграції та розвитку світової економіки поширення інформації, що стосується особистого життя, здійснюється легше, ніж будь-коли, і може відбуватися в лічені секунди⁸.

У суспільстві постійно відбуваються інформаційні обміни. Інформацію не можна природним, позаправовим чином локалізувати тільки у її законного володільця, вона неминуче розподіляється в суспільстві⁹. Коли йдеться про інформацію, про її володільця, доречно розуміти під володінням поняття «знати» інформацію, зберігати її. Щодо правомочності користування, то йдеться скоріше про «використання» інформації у розумінні «застосовувати для...» відповідної мети¹⁰.

Оскільки інформація нематеріальна, то її вже неможливо вилучити з обігу, якщо її було незаконно поширено¹¹. Відновлення становища, що існувало до порушення права, можливе тільки у випадку, коли були поширені відомості, що не відповідають дійсності, чи є для особи образливими¹².

Таким чином, у контексті значної «віртуалізації» суспільної комунікації на новий рівень виходить проблема захисту персональних даних і пов'язаних з ними прав¹³. Якщо розглядати цю проблему крізь призму співвідношення права людини на захист персональних даних з правом на інформацію, то варто звернути увагу на таке.

Персональні дані за режимом доступу поділяються на відкриті (загальнодоступні) та з обмеженим доступом¹⁴. Інформацію з обмеженим доступом становлять відомі певному колу осіб знання або повідомлення, що мають особливу цінність, і щодо яких уживаються заходи, спрямовані на обмеження вільного доступу третіх осіб, та поширення яких може заподіяти істотну шкоду володільцю інформації¹⁵. Правовий режим інформації з обмеженим доступом полягає, зокрема, в тому, щоб узгодити публічну потребу у свободі інформації та право кожного на збереження таємниці¹⁶.

В літературі згадуються спірні моменти, пов'язані з правом отримання певної інформації, зазвичай тієї, яку намагаються втаємничити (наприклад, в цьому може бути зацікавлений її володілець); вказується також на значення цієї інформації як знань для подальшого прогресу суспільства та якісних змін у підходах до вирішення його нагальних проблем¹⁷. На наш погляд, в описаному випадку варто віддавати перевагу значенню інформації як знань для вирішення проблем суспільства, а не прагненню володільця втаємничити її.

Інформація як така не є самоціллю, обмін нею передусім є засобом отримання знань. Кінцевий результат і реальна цінність – це знання, а інформація може сприйматися як певна «проміжна» або «транспортна» субстанція, яка має фактичне значення для людини і суспільства тільки формуючи знання¹⁸. Право людини і громадянина на інформацію і свобода слова й думки тісно взаємопов'язані, оскільки без права на інформацію у людини не може бути достатніх знань, щоб скласти свою думку про певне явище і виразити її¹⁹.

Виключні права на інформацію обмежують свободу читання і самовираження²⁰. Людському суспільству необхідна інтелектуальна свобода – свобода одержання і поширення інформації, свобода неупередженого і безстрашного обговорення, свобода від тиску авторитету і забобонів²¹.

Право на пошук й одержання інформації може бути обмежено тільки національним законом і тільки у тій мірі, у якій це необхідно з метою забезпечення обороноздатності країни й безпеки держави, а також захисту основ конституційного ладу, моральності, здоров'я, прав і законних інтересів інших осіб²².

Таким чином, в силу своїх фізичних і економічних характеристик інформація і культура можуть вільно використовуватися кожним за його розсудом, якщо інше не передбачено законом²³. При цьому потрібно мати на увазі, що в деяких цивільних відносинах може мати місце комплексний об'єкт. Наприклад, результати інтелектуальної, творчої діяльності можуть об'єднуватися, «наклада-

тися» і т. п. з таким об'єктом цивільних правовідносин, як інформація²⁴.

З огляду на викладене перейдемо до розгляду історичного значення права на інформацію та проблем, що постають в сфері його реалізації.

Термін «право людини і громадянина на інформацію» з'явився вперше в ст. 19 Загальної декларації прав людини 1948 р. Історичне значення цієї статті в тому, що, по-перше, в ній було використано термін «інформація», в той час як в законодавстві більшості держав вживалися терміни «погляд», «думка». По-друге, в ній було чітко обмежено коло дій, які людина могла здійснити щодо інформації: шукати, одержувати і поширювати її будь-якими способами, незалежно від державних кордонів²⁵.

Здійснюючи певні дії щодо інформації, варто зважати на таку обставину.

Не має сенсу говорити про інформативність будь-якого джерела інформації (книги, картини, радіопередачі, людської мови), якщо не вказаний споживач цієї інформації, хоча б гіпотетичний, і, по-друге, цінність чи змістовність інформації, яку отримують від джерела, не є постійною величиною, що визначається джерелом, а залежить від споживача інформації²⁶. Інформація може «пережити» свій матеріальний носій у разі його знищення і залишитися в пам'яті людей, а може, навпаки, втратити значення задовго до моменту знищення матеріального носія чи його зникнення, тобто втратити свою цінність для людства, окремої людини²⁷.

Інформація – це відомості, які знімають невизначеність, що існувала до їх отримання. При цьому суттєвим є не будь-яке зняття невизначеності, а тільки те, в результаті якого виникає знання²⁸.

Досліджувана нами проблема узгодження права людини на захист персональних даних з правом на інформацію набуває особливого значення, коли персональні дані (інформація про особу) об'єднуються, «накладаються» і т. п. з результатами інтелектуальної, творчої діяльності, внаслідок чого має місце комплексний об'єкт відповідних цивільних відносин. Можливо, не буде перебільшенням

стверджувати, що дана ситуація є віссю розглядуваного нами питання співвідношення публічної потреби у свободі інформації й права кожного на збереження таємниці. На нашу думку, зазначена ситуація особливо виразно демонструє переважне значення необхідності отримання інформації, що має значення як знання для вирішення проблем суспільства над намаганням її володільця втаємничити її. Розглянемо це на такому прикладі.

Павло Грабовський готував збірку «З півночі» на засланні. Тяжкі душевні болі стали джерелом багатьох сумних, тужливих мотивів збірки, яка була заборонена царською цензурою. Частина віршів збірки «З півночі» включена Грабовським в лист до Івана Франка. Цей лист так вразив Франка, що він опублікував його разом з віршами в журналі «Житє і слово», давши заголовок «Із дневника невольника»²⁹. Іван Франко писав: «Одержавши... отсей твір – не твір, а документ важкого психічного настрою..., ми друкуємо його з деякими пропусками. Може ш[ановний] автор... поремствує на нас за те, що друкуємо не самі вірші, а й прозу призначену мабуть для приватного вжитку. Та для нас вірші і проза в сьому творі однаково дорогі, а навіть вірші без прози подекуди не були б зрозумілі. Звертаємо на сей окрик сердечного болю... увагу освіченої громади...»³⁰.

На наш погляд, даний приклад дозволяє чітко простежити проблемні аспекти співвідношення права людини на захист персональних даних і права на інформацію за наявності описаного комплексного об'єкта цивільних відносин. Персональні дані, які їхній володільць, прагнучи на власний розсуд встановлювати міру розкриття інформації про себе, намагається втаємничити і культура, яка може вільно використовуватися кожним за його розсудом, якщо інше не передбачено законом, виявляються об'єднаними. Утворюється наділене унікальними властивостями цілісне явище – джерело інформації, що поєднує в собі риси твору і призначеного для приватного вжитку документа; просте відокремлення або розмежування цих двох елементів є неможливим, оскільки вони доповнюють одне одного, а категорії «приватного» й «публічного» в зазначеному

джерелі переплітаються між собою. Автором твору і призначеного для приватного вжитку документа є одна особа; відомості, що містяться у творі та документі, взаємопов'язані. Внаслідок цього ознайомлення з результатами інтелектуальної, творчої діяльності стає втручанням у сферу індивідуальної свободи людини. В утвореному джерелі містяться знання, що мають для володільця персональних даних особливу цінність; він прагне обмежити вільний доступ третіх осіб до цих знань, оскільки їхнє поширення може заподіяти йому істотну шкоду. Разом з тим ці знання, що становлять персональні дані, мають значення для подальшого прогресу суспільства та якісних змін у підходах до вирішення його нагальних проблем саме завдяки об'єднанню, «накладанню» і т. п. інформації про особу з результатами інтелектуальної, творчої діяльності.

На наш погляд, суть питання гармонізації права людини на захист персональних даних з правом на інформацію за викладених обставин полягає в такому: правомірність доступу до певної інформації визначається її значенням для людей, здатністю задовольняти публічні потреби й інтереси. Інформація може втратити свою цінність для людства, окремої людини в тому випадку, якщо в результаті зняття невизначеності, що існувала до її отримання, не виникають знання. Водночас інформативність джерела інформації, а також цінність чи змістовність інформації, яку отримують від джерела, залежать від споживача відповідних відомостей. Таким чином, на нашу думку, розв'язання проблеми узгодження публічної потреби у свободі інформації й права кожного на збереження таємниці полягає у визначенні мети, з якою інформація, щодо якої виникає конфлікт приватних і публічних інтересів, використовуватиметься зацікавленими особами. В розглядуваному нами прикладі йшлося про оприлюднення інформації, втіленої в джерелі, що поєднує в собі риси твору й призначеного для приватного вжитку документа. На специфіку джерела даних відомостей наклала відбиток їхня природа – відбулося об'єднання персональних даних особи з результатами її інтелектуальної, творчої діяльності. Споживач інформації прийняв рішення про доцільність доведення її до відома громадсь-

кості за умови нерозголошення певних фактів з огляду на значення даної інформації як знань для подальшого прогресу суспільства та якісних змін у підходах до вирішення деяких його проблем.

Отже, з нашої точки зору, особам, зацікавленим в одержанні доступу до інформації, щодо якої існує конфлікт приватних і публічних інтересів, може бути наданий відповідний дозвіл за таких умов.

Цінність інформації для людства, окремої людини, її здатність формувати знання значною мірою залежать від її споживачів. Сьогодні в царині реалізації права на інформацію постала проблема, яка значно ускладнює дискусію про необхідність отримання відомостей, що належать до сфери індивідуальної свободи людини й мають значення як знання для вирішення проблем суспільства.

Ми стали більше цінувати доступність інформації, ніж її якість. Зрозуміти, де лише інформація, яка хай і актуальна сьогодні, але некорисна завтра, а де знання, яке актуальне завжди, – це уміння можна розвинути в собі лише при уважному читанні. Інформація стає знанням, коли встановлюються зв'язки. Через них і пізнається світ і наше місце в ньому. Зміст з'являється тоді, коли ми починаємо шукати знання, а не просто запам'ятовувати факти з актуального інформаційного порядку денного³¹.

Ми пропонуємо дозволити доступ до інформації з джерел, що сполучають риси твору і призначеного для приватного вжитку документа, для створення інформаційного продукту, оприлюднення якого призведе до формування знань у читачів. Умовою публікації може бути також необхідність досягнення згоди з усіма зацікавленими особами щодо нерозголошення певних фактів, які містяться в зазначених джерелах. Цінність новоствореного інформаційного продукту може підтверджуватися спеціальною експертизою, проведеною компетентними особами.

Також для забезпечення можливості вільного користування ідеями та інформацією, які містяться в джерелах, утворених внаслідок об'єднання персональних даних особи з результатами її інтелектуальної, творчої діяльності, пропонуємо поширити дію автор-

ського права на персональні дані, зафіксовані в відповідному джерелі.

Авторське право гарантує авторам право на їх первісне вираження, але дає можливість іншим вільно користуватися ідеями та інформацією, що містяться в їх роботах³².

З нашої точки зору, посприяти розв'язанню проблем, пов'язаних із знаходженням оптимального співвідношення між правом людини на захист персональних даних і правом на інформацію, можуть такі заходи:

- пропонується визнати, що значення інформації як знань для вирішення проблем суспільства може мати перевагу над прагненням володільця інформації втаємничити її, якщо йдеться про відомості, що містяться в джерелі, утвореному внаслідок об'єднання персональних даних особи з результатами її інтелектуальної, творчої діяльності;

- для забезпечення можливості вільного користування ідеями та інформацією, які містяться в джерелах, утворених внаслідок об'єднання персональних даних особи з результатами її інтелектуальної, творчої діяльності, пропонується поширити дію авторського права на персональні дані, зафіксовані в відповідному джерелі;

- пропонується дозволити доступ до інформації з джерел, що сполучають риси твору і призначеного для приватного вжитку документа, для створення інформаційного продукту, оприлюднення якого призведе до формування знань у читачів. Умовою публікації може бути також необхідність досягнення згоди з усіма зацікавленими особами щодо нерозголошення певних фактів, які містяться в зазначених джерелах. Цінність новоствореного інформаційного продукту може підтверджуватися спеціальною експертизою, проведеною компетентними особами.

1. *Афанасьєва Е. Г. Гарсія Гонсалес А. Защита персональных данных: фундаментальное право XXI в.: сравнительное исследование // Соц. и гуманитар. науки. Отеч. и заруб. лит. Сер. 4. Государство и право: РЖ / РАН. ИНИОН. 2008. № 3. С. 76-79. – Реф. ст.: Garcia Gonzalez A. La proteccion*

de datos personales: derecho fundamental del siglo XXI. Un estudio comparado // Boletín Mexicano de derecho comparado. – Mexico, 2007. – Septiembre-Diciembre, N 120. Mode of access: <http://www.juridicas.unam.mx/publica/rev/boletin/cont/120/art/art3.htm>. **2.** *Чорнооченко С. І.* Особисті немайнові права, які забезпечують соціальне існування фізичних осіб в Україні: дис. ... канд. юр. наук : 12.00.03; Університет внутрішніх справ МВС України. Харків, 2000. С. 164. **3.** *Романюк І. І.* Охорона права на персональні дані в Україні (цивільно-правовий аспект): автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03; Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ, 2015. 20 с. **4.** Там само. С. 12. **5.** Афанасьєва Е. Г. Гарсія Гонсалес А. Цит. праця. С. 77. **6.** *Шнайдер Л. Г. Лоузен Р.* Регулирование приватности в США продиктовано правом ЕС: как может регулироваться деятельность в сфере здравоохранения // Соц. и гуманитар. науки. Отеч. и заруб. лит. Сер. 4. Государство и право: РЖ / РАН. ИНИОН. 2006. № 2. С. 62-65. Реф. ст.: Lowther R. U.S. Privacy regulations dictated by EU law: How the healthcare profession may be regulated // Columbia j. of transnat. law. – N.Y., 2003. – Vol. 41, N2. – P. 435-454. **7.** *Афанасьєва Е. Г.* Гарсія Гонсалес А. Цит. праця. С. 76-77. **8.** *Шнайдер Л. Г. Лоузен Р.* Цит. праця. С. 63. **9.** *Ясечко С. В.* Цивільно-правова відповідальність за порушення права на інформацію: монографія. Харків: НикаНова, 2013. С. 63. **10.** *Кохановська О. В.* // Актуальні проблеми приватного права : матеріали наук.-практ. конф., присвяч. 94-й річниці з дня народження д-ра юрид. наук, проф., чл.-кор. АН УРСР В. П. Маслова (Харків, 19 лют. 2016 р.). Харків: Право, 2016. С. 25. **11.** *Ясечко С. В.* Цит. праця. С. 140. **12.** Там же. С. 161. **13.** *Тихомиров О. О.* Інформаційні права людини як цивільно-правова категорія // Наукові праці Національного авіаційного університету. Серія: Юридичний вісник «Повітряне і космічне право»: зб. наук. пр. Київ: НАУ, 2015. № 1 (34) С. 107. **14.** *Романюк І. І.* Цит. праця. С. 15. **15.** *Ясечко С. В.* Цит. праця. С. 51. **16.** Там само. С. 219. **17.** Там само. С. 184. **18.** *Тихомиров О. О.* Цит. праця. С. 106. **19.** *Алферов О. Л. Хижняк В.С.* Право человека на информацию // Соц. и гуманитар. науки. Отеч. и заруб. лит. Сер. 4. Государство и право: РЖ / РАН. ИНИОН. 2001. № 1. С. 85-88. Реф. кн.: Хижняк В.С. Право человека на информацию / под ред. Кабышева В.Т. Саратов: Изд-во Сарат. ун-т, 1998. 67 с. **20.** *Афанасьєва Е. Г. Бенклер Й. В.* В Зазеркальє: Алиса и конституционные

основания общественного достояния // Соц. и гуманит. науки. Отеч. и заруб. лит. Сер. 4. Государство и право: РЖ / РАН. ИНИОН. 2005. № 1. С. 102-105. Реф. ст.: Benkler Y. Through the looking glass: Alice and the constitutional foundations of the public domain // Law a. contemporary problems. Durham, 2003. Vol.66, N12. P.173-224. **21.** Сахаров А. Д. Размышления о прогрессе, мирном сосуществовании и интеллектуальной свободе // Сахаровский Центр. URL:<https://www.sakharov-center.ru/sakharov/works/40.html>. **22.** Коваленко Л. П. Теоретичні проблеми розвитку інформаційного права України: монографія. Харків: Право, 2012. С. 126. **23.** Афанасьєва Е. Г. Бенклер Й. Цит. праця. С. 103-104. **24.** Харитоновна Е. И. Гражданские правоотношения интеллектуальной собственности, возникающие в результате творчества (концептуальные основы): монографія. Одесса: Фенікс, 2012. С. 233. **25.** Алферов О. Л. Хижняк В.С. Цит. праця. С. 86. **26.** Коваленко Л. П. Цит. праця. С. 118-119. **27.** Ясечко С. В. Цит. праця. С. 96. **28.** Ясечко С. В. Цит. праця. С. 11-12. **29.** Кисельов О. Примітки // Грабовський П. Поезії. Київ: Державне видавництво художньої літератури, 1953. С. 231. **30.** Ред. [Франко І.]. Журба П. Из дневника невольника. [Примітка до видання] [Електронний ресурс] / Ред. [Франко І.] // Жите і слово. Львів, 1895. Т. IV. Кн. 6. С. 313 // Електронна навчальна бібліотека української фольклористики. URL: http://labs.lnu.edu.ua/folklore-studies/wp-content/uploads/sites/3/2016/02/Zhytje_i_slovo_Lviv_1895_tom4.pdf. **31.** Макаревич Е. Демократия для юзеров. Вызовы, уготованные нам цифровой цивилизацией // Фокус. 2017. № 29 (536). С. 48. **32.** Афанасьєва Е. Г. Бенклер Й. Цит. праця. С. 104.

Sofiuk Taras. The human right to the protection of personal data and the right to information: the search of methods of harmonization (civil law aspect)

The purpose of the research is finding of an optimal coordination between human right to protection of personal data and the right to information.

The problems of the protection of human rights in the field of personal data are considered. The cases in which intervention in the sphere of individual freedom of the person is necessary to ensure public interests are observed.

The disputed issues connected with the right to obtain information which its owner tries to keep secret and which matters as knowledge for further progress of society and qualitative changes in approaches to the solution of its pressing problems are analyzed.

The problematic aspects of the relation between the human right to protection of personal data and the right to information are considered.

The research revealed that the problem of coordination between the human right to the protection of personal data and the right to information is of particular importance when personal data unites with the results of intellectual, creative activity thus forming the complex object of the corresponding civil law relationships.

The conclusion is drawn that the essence of the question of harmonization of human right to the protection of personal data with the right to information under stated circumstances consists in the following: the legitimacy of access to certain information is defined by its value for people and its ability to satisfy the public needs and interests.

The research revealed that the solution of the problem of harmonization of public need for freedom of information and each person's right to preserve the secret consists in determination of the purpose for which information that provokes a conflict between private and public interests will be used by interested persons.

It is proposed to recognize that the value of information for solving the society's problems can prevail over the aspiration of the owner of the information to keep it secret in cases concerning the data contained in the source composed by unification of personal data of the person with results of his or her intellectual, creative activity. It is proposed to extend the operation of copyright to the personal data registered in the sources composed by unification of personal data of the person with results of his or her intellectual, creative activity for the possibility of free use of the ideas and information which are contained in the relevant sources. It is proposed to allow access to information from the sources which combine qualities of the result of intellectual, creative activity and the document intended for private use for the creation of information product the publication of which will lead to formation of knowledge. The need for achievement of consent with all interested persons concerning nondis-

closure of certain facts the specified sources contain can also be a condition of publication. The value of the newly formed information product can be confirmed by the special examination carried out by competent persons.

Keywords: personal data; privacy; information of limited access; knowledge; results of intellectual, creative activity; information source.

УДК 347.77.043

А. Є. СМОРОДИНА

ВИЗНАЧЕННЯ ОБСЯГУ ПРАВ НА ОБ'ЄКТИ ПРАВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ, ЯКІ ПЕРЕДАЮТЬСЯ ЗА ЛІЦЕНЗІЙНИМ ДОГОВОРОМ ЗГІДНО З ЦИВІЛЬНИМ ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ

Досліджується питання про правове регулювання визначення обсягу прав на об'єкти права інтелектуальної власності, які передаються за ліцензійним договором згідно з цивільним законодавством України. Визначається, які саме права передаються та їх обмеження, а також здійснюється співвідношення з умовами їх передачі за ліцензійним договором згідно з Цивільним кодексом України.

Ключові слова: інтелектуальна власність, права на об'єкти права інтелектуальної власності, розпорядження майновими правами інтелектуальної власності, право на використання об'єкта права інтелектуальної власності, ліцензійний договір.

Смородина А.Е. Определение объема прав на объекты интеллектуальной собственности, которые передаются по лицензионному договору согласно гражданскому законодательству Украины

Исследуется вопрос правового регулирования определения объема прав на объекты интеллектуальной собственности, которые передаются